

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Oslo, 27.01.2009

Høringssvar: "Utredning om muligheten for individuelt abonnentvalg i kringkastings- og kabelnett"

IKT-Norge ønsker å takke for anledningen til å gi innspill på Medietilsynets rapport "Utredning om muligheten for individuelt abonnentvalg i kringkastings- og kabelnett". Etter vårt syn er dette temaet viktig i to perspektiver. Det første er at det berører direkte hvordan tv-kanaler omsettes og tilbys i det norske markedet. Det andre, og minst like viktige, nevnes ikke i rapporten - tilrettelegging og utbygging av høykapasitetsnettverk over hele Norge. Dagens nettverk er bærere av mange typer innhold og tjenester, og etter vårt syn er det i utgangspunktet en for smal tilnærming når rapporten kun ser på tv og ikke tar opp hvilke konsekvenser en evt. regulering kan få for både andre tjenester og videre utbygging av nettverk. Rapporten har berøringspunkter med mange temaer, med denne tilbakemeldingen vil vi knytte noen korte kommentarer til Medietilsynets hovedkonklusjon, og noen av punktene i rapporten forøvrig.

Regulering

IKT-Norge støtter Medietilsynet når de konkluderer;

"Etter en samlet vurdering vil Medietilsynet på nåværende tidspunkt derfor ikke tilrå at det innføres en regulering som pålegger distributører av fjernsynskanaler å tilby kanalene for valg enkeltvis."

Etter vårt syn er det flere forhold som taler for denne konklusjonen, bla.;

- Kostnadsnivå til sluttbruker vil øke ved kjøp av enkeltkanaler.
- Mediemangfoldet, spesielt nisjekanaler og norsk tilpassning/teksning av internasjonale kanaler, vil komme under sterkt press.
- Stor sannsynlighet for at reguleringen ikke vil kunne være teknologinøytral, og dermed vil den bla. kunne fungere konkurransevridende.

- Betydelige deler av distribusjonsnettverkene og støttesystemene er ikke teknisk klare for å håndtere enkeltkanal valg og personlige pakker, og kostnadene kan bli uhensiktsmessig store ved å tvinge dette frem nå.
- Det er bred enighet om at tv-markedet beveger seg i retning av mer fleksible løsninger, og at forbrukerens behov dekkes gjennom ordinære markeds mekanismer.
- Pr. i dag investeres det meget store beløp i nybygging og oppgradering av nettverk, nettverk som også brukes til andre tjenester som bla. internett og telefoni. Regulering nå kan føre til at dette stopper opp i tillegg til at det kan undergrave eksisterende langsiktige planer for nedbetaling av utbyggingskostnader, og dermed også få konsekvenser for andre tjenester enn tv.

Oppsummert er det grunn til å frykte at den foreslåtte reguleringen vil føre til dårligere tilbud, høyere kostnader for alle parter og en negativ utvikling av informasjonssamfunnstjenester som internet i tillegg til tjeneste utvikling i tv-markedet.

- IKT-Norge mener, som Medietilsynet, at det regulering vil ha en negativ effekt på tv- og andre markeder, uten at målene med en evt. regulering nås.

TV nettverk

En av de sentrale teknologiske utviklingstrekkene de senere årene har vært konvergens - sagt med få ord har det i denne rapportens kontekst gitt at kabel-tv operatører nå opererer som ISPer (internetleverandør) med sitt "kabel-tv nettverk" og at ISPer (internetleverandør) opererer som tv-distributører innenfor sitt "bredbåndsnettverk". En følge av dette er at en regulering som for noen år tilbake ville hatt konsekvenser for tv-markedet, i dag lett kan få konsekvenser også for bredbåndsmarkedet og legge føringer for den videre utvikling av den grunnleggende bredbåndsinfrastrukturen.

- IKT-Norge mener at det blir for smalt fokus å se på nettverkene kun som tv-nettverk. Dagens nettverk er bærere av flere tjenester, og konvergensen gjør at den foreslåtte reguleringen lett kan få negative konsekvenser for fremtidig utbygging av f.eks. høykapasitetsbredbånd.

Tekniske forutsetninger

Som Medietilsynet korrekt påpeker er ikke alle sendenettsverk i Norge digitalisert, og dermed heller ikke forberedt på å håndtere de tekniske og praktiske konsekvensene av at hver enkelt forbruker selv setter sammen sin egne kanalpakke. Overordnede følger av en regulering nå vil dermed kunne være; en grov forskjellsbehandling av både tilbydere og forbrukere basert på valg av teknologi for å distribuere tv-signaler. Og/eller et pålegg om at at de som i dag tilbyr analoge tv-signaler må stoppe dette tilbudet, og i tillegg investere betydelige beløp i en teknisk oppgradering som ikke nødvendigvis er etterspurt, noe som neppe er i hverken næringsaktørens eller forbrukerens interesse. Det er grunn til å frykte at en slik regulering nå vil kunne bidra sterkt til en utvikling i markedet bort fra sterk konkurranse og høy utviklingstakt til ulempe for alle involverte parter.

- IKT-Norge mener at forutsetningene for en teknologinøytral regulering ikke foreligger, og at det er grunn til å frykte at dersom en slik regulering innføres vil det kunne føre til svakere konkurranse og svekket tilbud og mangfold i markedet.

Kanalpakker

Medietilsynet har gjort rede for årsaken til at kanalpakker gjennomgående benyttes hos tv-distributører i både det norske og sammenlingbare markeder, og videre hvordan dette er sammenfallende med med involverte kommersielle aktører og tv-seerernes interesser. En side ved kanalpakker rapporten ikke fokuserer tilstrekkelig på er programselskapenes interesse for og i noen tilfeller krav om kanalpakker.

- IKT-Norge mener at dersom regulering av tv markedet skal diskuteres må det være fokus på programselskapenes krav om at kanalene skal være i pakker eller selges som pakker til distributørene.

Redaktørrollen

Det er med stor overraskelse vi leser påstanden på side 28 i rapporten hvor det beskrives at tv-distributørene har tiltatt seg en redaktørrolle ("Distributørene fremstår i stadig større grad som redaktører."). Dette begynnes med fremveksten av Video-on-demand tjenester, uten at det gis noen forklaring på hvorfor og hvordan denne type tjenester gjør distributøren til en redaktør. IKT-Norge mener denne påstanden om at distributørene nå er redaktører er grunnleggende gal og stiller spørsmål ved motivasjonen for påstanden. Etter vårt syn skulle en slik rolleforståelse lede til at den lokale avisbutikken, videoutleieren og matbutikken som nå selger dvd-er sammen med melk og brød også har blitt redaktører - er det noen som mener det?

- IKT-Norge mener at påstanden om at tv-distributørene har tiltatt seg en redaktørrolle er grunnleggende gal, og mener det er bekymringsverdig at slike påstander benyttes til å konstruere en et uriktig bilde av at tv-distributørene tilriver seg makt på bekostning av programselskapene.

Behov og etterspørsel etter enkeltkanaler

IKT-Norge mener det er grunn til å stille spørsmål ved om noen har sannsynliggjort at det er reell etterspørsel etter enkeltkanaler med de rammevilkår som vil foreligge. Med den forutsetning mener vi det er grunn til å være forsiktig med å innføre regulering som det er høyt usikkert om vil ha den effekt som etterspørres. Videre er det grunn til å peke på det faktum at det er sterk konkurranse i tv-marked, det er et marked hvor det både gjøres og vil komme flere store og langsiktige investeringer, og det til slutt synes å være enighet om at større fleksibilitet vil komme forbrukerne tilgode etter hvert som markedet utvikles videre.

- IKT-Norge mener at en unødvendig regulering ikke vil gavne noen av aktørene i tv-markedet eller forbrukerne, og kan komme til å ha en negativ effekt på mulighetene for videre investeringer i og utbygging av høykapasitetsnettverk i Norge.

Betalingsvillighet

Forbrukernes betalingsvillighet er helt avgjørende for om evt. tilbud om enkeltkanaler vil kunne realiseres. IKT-Norge kan ikke se at Medietilsynet har sannsynliggjort at betalingsvillighet som omtales i rapporten tar opp eksisterer eller ikke.

Videre gjøres det et poeng av at betalingsvilligheten blandt unge forbrukere er borte som en konsekvens av innhold som hentes fra internett. Vi forstår dette som at det menes at ulovlig fildeling har utradert betalingsvilligheten, slike udokumenterte påstander svekker etter vårt syn muligheten for konstruktivt arbeid med å løse det alvorlige problemet ulovlig fildeling er. IKT-Norge anser det som helt sentralt at det er ryddighet rundt dette temaet, og at man ikke faller hen til forenklete forklaringer som bidrar til å fjerne fokus fra årsakene til ulovlig fildeling fremfor å stimulere til invasjon og nytenkning når det gjelder tilgjengeliggjøring og distribusjon av åndsverk.

En viktig årsak til manglende betalingvillighet kan være at rettighetshaverne ikke tillater distributører og tjenesterleverandører å tilby åndsverk i formater, på plattformer, osv. som etterspørres. Det er først når distributører og tjenesterleverandører får anledning til å tilby innhold i tråd med dagens teknologi og forbrukernes forventinger om at den digitale merverdi også kommer dem tilgode at betalingsvilligheten uløses og nye tjenester vil kunne etableres i markedet.

I denne sammenhengen er det helt sentralt at rettighetshaverne i større grad bidrar til å møte etterspørselen i markedet, dette er et område som ikke er berørt i rapporten - men som er høyst relevant og burde vært en del av rapporten. Vi vil også understreke at vi ser en sammenheng mellom temaet for denne rapporten og den kommende revideringen av åndsverkloven som er varslet for 2009.

- IKT-Norge mener at det er en klar sammenheng mellom innovativ utnyttelse av teknologi og rettighetsbeskyttet innhold og forbrukernes betalingsvillighet - dersom forventninger om digital merverdi ikke møtes utløses heller ikke betalingsvilligheten.

Avslutningsvis ønsker IKT-Norge å understreke at vi støtter Medietilsynets vurdering av tv-markedet og tilsynets anbefaling da regulering ikke vil gavne hverken aktørene eller forbrukerne i tv-markedet og etter all sansynelighet vil svekke mulighetene til å nå mediepolitiske mål. Samtidig mener vi det er et betydelig poeng at mulige konsekvenser av regulering for tilstøtende markeder, som feks. bredbåndsmarkedet, styrker anbefalingen om at det ikke reguleres.

Vennlig hilsen

Torgeir Waterhouse
Prosjektleder, IKT-Norge